

Beretning fra særudvalget vedrørende spørgsmålet om definition af aggression.

(Dagsordenens punkt 89).

Den seneste beretning fra særudvalget vedrørende spørgsmålet om definition af aggression blev behandlet på 9 møder i 6. udvalg i tiden 26. oktober-4. november 1971.

I. Beretningen.

Beretningen, der omhandler særudvalgets 4. mødesamling i New York i tiden 1. februar-5. marts 1971, blev forelagt af særudvalgets rapportør, der er Iraks repræsentant i 6. udvalg, som indledningsvis omtalte grundlaget for arbejdet på særudvalgets mødesamling. Udgangspunktet havde fortsat været de i 1969 fremsatte tre definitionsforslag — et sovjetisk forslag, 13-magtsforslaget (Colombia, Cypern, Ecuador, Ghana, Guyana, Haiti, Iran, Jugoslavien, Madagascar, Mexico, Spanien, Uganda og Uruguay) samt 6-magtsforslaget (Australien, Canada, Italien, Japan, Storbritannien og USA). Herudover var to amerikanske definitionsforslag vedrørende henholdsvis prioritetsprincippet og spørgsmålet om aggressiv hensigt blevet fremlagt. Særudvalget (der består af 35 medlemmer, heriblandt Finland og Norge) havde vedtaget på ny at nedsætte en arbejdsgruppe på otte medlemmer samt udvalgets rapportør og med adgang for udvalgets øvrige medlemmer til at tage del i gruppens arbejde, men dog ikke i dens beslutninger. Arbejdsgruppen havde afgivet to beretninger til særudvalget, som dog alene havde haft tid til at behandle den første beretning, der vedrørte den almindelige definition af begrebet aggression og prioritetsprincippet, medens den anden beretning, som omhandlede andre spørgsmål i forbindelse med definitionen af aggression, blot var blevet taget til efterretning og bilagt særudvalgets beretning.

De fleste af særudvalgets medlemmer havde været af den opfattelse, at det af arbejdsgruppen udførte arbejde havde været værdifuldt og havde tydet på en beredvillighed til at løse vanskelighederne og slå bro over meningsforskellene. Der var sket opmuntrende fremskridt, ikke mindst gennem den i arbejdsgruppen opnåede enighed om, at den almindelige definition af aggression

skulle afspejle FN-pagtens aggressionsbegreb (anvendelse af væbnet magt), og at en liste over aggressionshandlinger skulle være ledsaget af en erklæring om, at disse var anført uden præjudice for den kompetence, som ifølge pagten var blevet tillagt sikkerhedsrådet til at betegne andre handlinger som aggressionshandlinger.

Vedrørende spørgsmålet om, på hvilke politiske enheder definitionen skulle finde anvendelse, havde flere repræsentanter betvivlet tilrådeligheden af i definitionen at henvise til andre politiske enheder end stater. Andre havde imidlertid tilsluttet sig et kompromisforslag om, at såfremt definitionen ikke udtrykkeligt omfattede andre politiske enheder, måtte der til definitionen knyttes en forklarende note gående ud på, at udtrykket „stater“ omfattede stater, hvis anerkendelse som sådanne var omtvistet („that the term „States“ included States whose statehood was disputed“).

Med hensyn til de handlinger, der skulle omfattes af definitionen af aggression, havde der ikke været rejst afgørende indvendinger mod tanken om, at definitionen skulle begrænses til anvendelsen af væbnet magt. Flere repræsentanter havde dog ment, at andre former for aggression end væbnet magtanvendelse måtte defineres ved en senere lejlighed. Der havde ikke i særudvalget kunnet opnås enighed om, hvorvidt definitionen med henblik på udøvelsen af retten til selvforsvar skulle omfatte indirekte anvendelse af væbnet magt.

Der var ikke blevet rejst indvendinger mod at inddrage prioritetsprincippet i definitionen, men der havde ikke kunnet opnås enighed om, hvilken vægt der burde tillægges dette princip. Nogle havde anset prioritetselementet for at være et blandt flere elementer, der burde tages med i betragtning ved afgørelsen af, om der forelå en aggressionshandling, medens andre havde anset det for at være et afgørende kriterium.

Afvigende meninger var også kommet til orde vedrørende spørgsmålet om den aggressive hensigt. På den ene side havde nogle givet udtryk for den opfattelse, at hensigt måtte være et fundamentalt element i enhver definition af aggression, medens andre havde draget en skillelinie mellem aggressiv hensigt og aggressionens motiver. Ifølge den førstnævnte opfattelse var begrebet hensigt